

Jaarplan 2021

De Hollandsche Molen

Amsterdam, april 2020

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
2. Draagvlakverbreding	4
2.1 Draagvlak voor de molen zelf	4
2.2 Draagvlak voor de immateriële aspecten	6
2.3 Draagvlak voor ons werk	7
3. Lobby en belangenbehartiging	10
3.1 Instandhouding molens	10
3.2 Lokaal voldoende mensen met kennis en kunde	11
3.3 Omgeving van de molen	13
3.4 Sterk molennetwerk	14
3.5 Eigen molens	15
4. Molenfonds	18
4.1 Groot onderhoud en restauratie	18
4.2 Overige financiële steun	18
4.3 Lokaal draagvlak en werving	19
5. Middelen	20

I. Inleiding

Met plezier presenteert De Hollandsche Molen het Jaarplan 2021 met haar activiteiten van komend jaar. Het Jaarplan 2021 is het eerste jaar van het Meerjarenbeleidsplan 2021-2025.

In het Meerjarenbeleidsplan omschrijft De Hollandsche Molen haar missie als volgt:

- De Hollandsche Molen zet zich in het hele land in voor het in stand houden van molens. De vereniging ziet molens als levende historische werktuigen die op vele manieren in wisselingwerking staan met de lokale gemeenschap. Molens zijn onderdeel van hun fysieke omgeving en vervullen daarin hun oorspronkelijke én nieuwe functies.

Om de missie handen en voeten te geven, is deze vertaald in een visie, welke uiteenvalt in drieën.

- De Hollandsche Molen wil van iedereen, op een eigen manier, een molenliefhebber maken. Zo ontstaat een breed **draagvlak** voor molens en de voorwaarden deze in stand te houden. We dragen de oude en nieuwe betekenis van molens uit, in interactie met iedereen die een hart heeft voor molens.
- De Hollandsche Molen **behartigt de belangen** van molens bij beslissers en beïnvloeders. Hiertoe werken we aan een sterk molen- en erfgoednetwerk. We zijn de koepel voor alle molenvrijwilligers en moleneigenaren en ondersteunen hen molens in stand te houden in zijn fysieke en maatschappelijke omgeving. Met een beperkt aantal eigen molens houdt de vereniging voeling met de praktijk van alle dag.
- De Hollandsche Molen zet zich samen met het molenveld in voor een volledige financiële en duurzame dekking voor het in stand houden van molens. Hiervoor is het **Molenfonds** opgezet. We werven bij particulieren, bedrijven, fondsen en overheden om de noodzakelijke activiteiten te financieren.

Het jaarplan is opgebouwd volgens de lijnen draagvlakverbreding, belangenbehartiging en molenfonds. Daarnaast besteden we aandacht aan de organisatie.

Ook in dit jaar hebben we als molenveld te maken met de gevolgen van de corona crisis. Bij aanvang van 2021 is bezoek op de molen nog steeds niet mogelijk. Dit heeft gevolgen voor onze activiteiten. Andere zaken lopen door als vanouds, zoals bijvoorbeeld de biotoopzaken.

Opmerkelijk is ook dat De Hollandsche Molen haar internationale activiteiten voortzet, ondanks dat dit niet binnen de letterlijke statutaire doelstelling valt. Toch achten we het onze taak om ook internationaal te ondersteunen bij het molenbehoud en onze kennis en ervaring te delen.

2. Draagvlakverbreding

2.1 Draagvlak voor de molen zelf

Nationale Molendag

Nationale Molendag is een jaarlijkse evenement wat grote bekendheid geniet. Het is een belangrijk moment om mensen meer bij de molen te betrekken. In 2019 heeft Nationale Molendag zo'n 130.000 bezoekers gehad, een record. Mocht Nationale Molendag 2021 zoals vanouds plaats kunnen vinden dan zetten in op rond de 135.000 bezoekers. Gezien de huidige ontwikkelingen is het waarschijnlijker dat de editie primair online zal plaatsvinden en op beperkte schaal op de molen zelf. Deze onzekerheid maakt het moeilijker om voor 2021 concrete doelstellingen te bepalen. Onder voorbehoud noteren we:

- 20.000 bezoekers op de digitale Nationale Molendag 2021 website met activiteiten.
- Wanneer mogelijk, 20.000 bezoekers op de molen.

BankGiro Loterij Molenprijs:

De jaarlijkse BankGiro Loterij Molenprijs is een traditie. We streven ernaar dat ieder jaar zo'n vier molens meedoen en strijden om de hoofdprijs van 75.000 euro.

Doelstellingen in 2021:

- Minimaal 35.000 stemmers Molenprijs;
- Vier genomineerden;

We willen het marketing traject bij de Molenprijs versterken door de genomineerde molenprojecten te helpen het aantal stemmen te vergroten via een coach. Deze kan de genomineerden ondersteunen bij wervingsacties.

Extra aandacht is er voor:

1. Blijven versterken van de vaardigheden onder vrijwilligers op communicatievlak alsook het betrekken van de achterban bij de molen door middel van de BankGiro Loterij Molenprijs. Daarmee wordt de BankGiro Loterij Molenprijs geen eenmalig evenement maar kunnen de nieuw ontwikkelde vaardigheden – als het maken van een filmpje met je mobiel – ook in de toekomst op andere moment worden ingezet. De vraag is alleen of de coachingsdag daar het juiste middel voor is. Daar dient in 2021 over nagedacht te worden.
2. De radiocampagne in 2021 opnieuw inzetten.
3. Testen met Twitter als sociaal media kanaal om stemmen te werven.
4. Testen met 'strooigoed' op de sociale media, bv meerdere berichten met video van 20 seconden – aangevuld met enkele testscenario's.
5. De BankGiro Loterij heeft aangegeven dat de tekst: 'Stem en win' niet meer gebruikt mag worden. Daar dient een andere tekst voor te worden ontwikkeld.
6. Opnieuw kijken naar voorwaarden voor deelname aan de BankGiro Loterij Molenprijs en deze in lijn brengen met het komende Meerjarenbeleidsplan.
7. Opnieuw kijken naar de inzet van de Varnish-server. Het gebruik ervan levert de zekerheid op dat de site voldoende capaciteit heeft om pieken zoals de nieuwsbrief van de BankGiro Loterij op te vangen maar de kosten ervan zijn ook stevig.

8. Er is steeds meer budget nodig voor het bouwen en inrichten van de website, de beveiliging en de Varnish server. In 2021 willen we kijken of dat anders kan.

BankGiro Loterij Molentocht – Wandeltocht lopen met molentjes

De BankGiro Loterij Molentocht is nieuw en opgezet om gedurende het gehele molenseizoen mensen een extra activiteit te bieden om molens te bezoeken. De molentocht is een actie die langlopend is. De opzet is dat er jaarlijks een andere provinciale wandeltocht kan worden gelopen. Net als bij Nationale Molendag hebben we ook hier te maken met de huidige context met het Corona-virus. We richten ons in 2021 op een wandeltocht *langs* molens waarbij ter plekke door molens kan worden bepaald of men de deur open stelt voor publiek. Overigens kunnen ook fietstochten deel uit maken van deze activiteit.

Doelstellingen 2021:

- 1x provinciale wandeltocht organiseren (pilot)
- 50 deelnemers

Vrijwilligers

Het vrijwilligersbestand in het molenveld vergrijsst en veroudert. Het onderzoek Molentoeekomst liet zien dat er een tekort van 500 mensen is. Deze mensen zijn absoluut te vinden maar wat zoeken zij exact op de molen, hoe vinden we hen en op welke manier willen zij het liefst worden ingezet? Bovendien willen we het vrijwilligers bestand aanzienlijk diversifiëren.

Doelstellingen in 2021:

- Onderzoek, werkplan en financiering om het aantal vrijwilligers uit te breiden, waar van toepassing in samenwerking met andere molen en erfgoed organisaties.
- Onderzoek, werkplan en financiering ter bevordering van de diversiteit van de vrijwilligers in het molenveld.

100-jarig bestaan

In 2023 bestaat De Hollandsche Molen 100 jaar. Er is inmiddels een werkplan wat bestaat uit meerdere onderdelen.

1. 100.000 Molenvrienden
2. Nationale Molendag/Molenprijs
3. Onderzoek vervolg Molentoeekomst
4. Jubileum ALV
5. Scheurkalender / jubileumboek
6. Koninklijk predicaat
7. Nico's 100 molens-toer

Doelstellingen in 2021:

- Op alle deelplannen worden stappen gezet zodat aan het einde van 2021 de stand van zaken zo is dat de doelen, planning en financiering kan worden gehaald.
  - Ad. 1 100.000 Molenvrienden. Er wordt verder gewerkt aan de opbouw van het aantal molenvrienden. Zie bijlage.
  - Ad. 2 Nationale Molendag/Molenprijs. Nationale Molendag en Molenprijs vinden plaats zoals altijd. Ook wordt uiterlijk 1 mei een vervolg plan ingediend.

Ad. 3 Onderzoek vervolg Molentoeekomst. De vraagstelling en onderzoeksopzet is bekend en medio 2021 is gestart met het onderzoek.

Ad. 4 Jubileum ALV. Dit wordt in 2022 opgepakt.

Ad. 5a Scheurkalender: Definitieve uitgever kiezen, markt verkennen, vaststellen concept/inhoud scheurkalender, inhoudelijk uitvoering voor minstens driekwart voltooiën.

Ad. 5b Jubileumboek. Hoofdredacteur en redactie zijn samengesteld en er zijn afspraken met de uitgever. Medio 2021 is gestart met het schrijven.

Ad. 6 Koninklijk predicaat. Dit wordt in 2022 opgepakt.

Ad. 7 Nico's 100 molens-toer. Zodra de corona situatie dit toelaat, wordt de toer vervolgd.

Ter voorbereiding op ons 100-jarig jubileum wordt ook de positionering van De Hollandsche Molen tegen het licht gehouden. Dit zal consequenties hebben voor onze uitingen, zoals de website, blad Molens, brochures etc. In 2021 wordt de positionering uitgewerkt zodat deze in het volgende jaar kan worden ingevoerd.

2.2 Draagvlak voor de immateriële aspecten

Ieder kind naar de molen

Het doel is dat ieder kind in de basisschoolleeftijd, ongeacht waar hij of zij woont, minimaal één keer in die schoolperiode een molen heeft bezocht en meer weet van de geschiedenis van molens en hoe ze werken. Nationale Molendag is hét moment om samen met (groot)ouders de molen te bezoeken. Voor het project wordt gezocht naar nieuwe financiering. We staan op het punt dat de benodigde materialen voldoende zijn en focussen nu vooral aan een verdere uitbreiding van de verspreiding daarvan.

Doelstellingen in 2021:

- Groei in het aantal scholen, leerlingen en gebruik van de educatieve materialen.
- Er worden in totaal 3.000 lespakketten opgevraagd (1 lespakket = 30 leerlingen)
- Wij streven naar zo'n 35.000 kinderen in basisschoolverband die een molen bezoeken.
- We willen dat scholen voor middelbaar onderwijs de molen als onderwerp in de lesprogramma's voor leerlingen opnemen. Hiervoor maken we een plan met meetbare doelen en starten we komend jaar de uitvoering,

Allemolens.nl

Een molen is meer dan een fysiek object. Een molen staat bol van verhalen, is een wonder van techniek, is onderdeel van onze geschiedenis en is het werktuig nodig voor het behoud van ambachten zoals de molenaar maar ook de rietdekker, touwslager, etc.

Doelstellingen in 2021:

- Op initiatief van de SMD wordt allemolens.nl aantrekkelijker voor de bezoeker
- Het aantal bezoekers op allemolens.nl is gestegen met 10% tov 2020
- Het molenbestand, molendatabase, verdwenen molens database en molennet zijn samengevoegd (aan de backend)
- Op allemolens.nl komen 10 nieuwe interviews met molen-iconen (incl. 10 samenvattingen plus audio-opnamen en transcripties);

- De molendocumentatie breidt zich uit naar andere contexten om het beeld van (immateriële) zaken rondom de molen completer maken (leven van de molenaar, molenerven, archeologie, etc.). Hier komt i.s.m. de SMD een plan voor.
- De Hollandsche Molen faciliteert de SMD zoveel mogelijk om haar doelen te bereiken.

Immaterieel erfgoed UNESCO

In 2017 is het molenaarsambacht toegelaten tot de Representatieve Lijst van immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid bij UNESCO. WE werken hierin samen met de Gildes, de RCE, OC&W en KIEN. Gezamenlijk geven we uitvoering aan het actieplan wat aan Unesco is toegezegd. Ook willen we het internationale netwerk verder vormgeven.

Doelstellingen in 2021:

- We werken aan het borgen van vakmanschap en ambachtelijke kennis en kunde, toegankelijk maken van deze informatie in een publieksvriendelijk systeem en het promoten van het ambacht. Er is een concreet plan en bijbehorende structuur om dit plan uit te voeren. We werken hierbij samen met het molenveld.
- Uitvoeren van het Unesco-actieplan, met name waar het gaat om publieksbereik en educatie.
- Ter bevordering van de Unesco doelstellingen (vanwege de erkenning van het ambacht molenaar) werken we aan de opbouw van een levendig internationaal molennetwerk. Hiervoor is een plan gemaakt welke in uitvoering is gebracht. Het doel is om mensen uit meer dan dertig landen te betrekken en 3 onlinecongressen te organiseren. Tevens is er een website waarmee het netwerk elkaar kan vinden en van elkaar kan leren.

Herdruk boek Stokhuyzen

In 2021 wordt het boek Molens, de nieuwe Stokhuyzen, het basiswerk voor vele molenliefhebbers, inhoudelijk en qua vormgeving opgefrist en – hoogstwaarschijnlijk onder een nieuwe titel - opnieuw uitgegeven. De Hollandsche Molen acht het boek onmisbaar voor iedereen die meer van molens wil weten. Inmiddels is een uitgever bereid gevonden om het boek uit te geven. Voor het inhoudelijk deel hebben twee vrijwilligers hun diensten aangeboden.

Doelstellingen in 2021:

- In samenwerking met WBooks uitgeven van een nieuwe versie van de Stokhuyzen, najaar 2021
- Afnemen 500 ex. voor verkoop vanuit de webwinkel is
- Organiseren publiciteit rond verspreiding

2.3 Draagvlak voor ons werk

Aanpassen communicatiemiddelen

Begin 2021 ligt er een advies op welke manier De Hollandsche Molen haar positionering kan versterken. Dit heeft ongetwijfeld gevolgen voor onze communicatiemiddelen. In 2021 willen we deze middelen zo aanpassen dat zij passen bij de positionering en klaar zijn voor onze activiteiten in het jubileumjaar.

Doelstellingen in 2021:

- Revisie website molens.nl, molenfonds.nl

- Herijking blad Molens
- Herijking diverse nieuwsbrieven
- Verder verbeteren social media

Opvolger molenkalender

In 2021 wordt - in beginsel - voor de laatste keer de traditionele molenkalender (voor het jaar 2022) samengesteld en gemaakt. De kalender wordt volgens de reguliere afspraken uitgegeven. Dat betekent een minimale afname van 350 ex. tegen een gelijkblijvend tarief als in 2020. De verzendkosten stijgen vermoedelijk wel.

Doelstellingen in 2021:

- Onderzoeken behoefte molenkalender
- Bedenken nieuw product als opvolger kalender

Blad Molens

Het blad Molens verschijnt zoals gebruikelijk 3 x per jaar.

Doelstellingen in 2021:

- Onderzoek naar eventuele samenwerking met het blad Molenwereld en/of de Gildebrief.
- Advertentiebeleid onder de loep nemen, n.a.v. terugloop advertenties in het blad.

Leden

Het doel is om het verval in ledenaantal beperkt te houden, waarbij de voornaamste reden van opzegging natuurlijk verloop is. Gezien de maatschappelijke tendens wordt er niet actief ingezet op werving van particuliere leden.

Een tweede doel is om de leden een verenigingsgevoel te bieden en meerwaarde voor hun lidmaatschap te geven in de vorm van landelijke excursies en daarnaast regionale excursies naar Molenfonds project(en) om hun bijdrage aan het werk van het Molenfonds meer zichtbaar te maken en een nieuwe gift te stimuleren.

Doelstellingen in 2021:

- 2.925 (contributie betalende) leden
- 2 landelijke activiteiten (afhankelijk van corona situatie of dit mogelijk is)
- 2 provinciale Molenfonds activiteiten (afhankelijk van corona situatie of dit mogelijk is)

Giften

Donatiewerving zal richten op vier groepen: particulieren, periodieke schenkers, bedrijven en nalatenschappen, fondsen op naam

Particulieren

De werving richting leden en particulieren zal zich richten op geven aan het Molenfonds of aan de crowdfundingprojecten. De geefmomenten aan het Molenfonds bestaan uit de donatiemailing in mei en september (voornamelijk print ondersteund met e-mail voor bepaalde segmenten).

Nieuwe donatiemomenten worden gecreëerd in de week rondom Nationale Molendag via een regionale RTV- en social mediacampagne in de top 3 van best gevende provincies. Daarnaast zal bij een 20-tal molens een pilot plaatsvinden met digitaal collecteren tijdens NMD, waarbij aan een verdeling van opbrengsten kan worden gedacht. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

De geefmomenten rondom OMD (september), Molenprijzen en GivingTuesday (december) blijven ingezet worden. Nieuw bereik wordt vooral gecreëerd in Noord en Zuid-Holland via een A5-mailing. De crowdfundingacties worden vooral via de nieuwsbrief en social media gepromoot.

Geven via machtiging

Het geven via een periodieke gift en geven per machtiging zal intensiever worden gestimuleerd. Het aantal geefopties hiervoor is uitgebreid. Onder meer via informatie in het blad en in de donatiebrieven.

Bedrijven

Werving via bedrijven zal opgestart worden. Adressen van bedrijven die al regionale en lokale molenverenigingen steunen zal als eerste worden toegevoegd aan de adressenselectie van de donatiemailing. Ook de propositie richting bedrijven wordt aangepast.

Een zakelijk lidmaatschap, of bedrijvenpagina in blad of website kan onderdeel uitmaken van de propositie, maar is afhankelijk van de uitkomst van de positionering.

Nalatenschappen

Voor de werving van nalatenschappen wordt deelgenomen aan een pilot 'Gratis testament Maand' in mei. Daarnaast zal ook via een artikel in het blad hiervoor aandacht zijn.

Via advertenties in printmedia worden diverse doelgroepen bereikt: notarissen, zorginstellingen en de vermogende 55+.

Fondsen op Naam & Periodieke schenking

De mogelijkheid en voordelen van geven via Fondsen op Naam en Periodieke schenking wordt beter ingezet, onder meer via het blad, de website en in de donatiebrieven.

Doelstellingen in 2021:

- 2.388 particuliere donateurs (actieve donateurs over afgelopen 4 jaar)
- 40 periodieke schenkers (€ 35,- p.j. voor 5 jaar)
- 2 fondsen op naam (minimaal € 50.000, voor 5 jaar)
- 25 giften van nieuwe bedrijven
- 5 legaten/ nalatenschappen via pilot

Naast de inzet op giften wordt ook bij fondsen gekeken welke subsidies aansluiten bij onze activiteiten om zo financiële dekking te krijgen.

Publiciteit

Gratis publiciteit voor de molens of het Molenfonds blijft belangrijk. Hiervoor wordt contact gezocht met redacties van erfgoedbladen en bladen van landschapsbeheerstichtingen. Doel is om het Molenfonds en het werk wat we doen voor de molens in Nederland als organisatie bekender te maken onder het publiek.

Doelstellingen in 2021:

- 3 publicaties

3. Lobby en belangenbehartiging

3.1 Instandhouding molens

Financiën en organisatie

Als vereniging zetten we ons in voor de instandhouding van alle bestaande wind- en watermolens in Nederland. We ondersteunen uitbreiding van het molenbestand als de nieuwe molens een verrijking zijn van de collectie molens in Nederland. Voor nieuwe molens kunnen bestaande financieringsbronnen niet aangewend worden.

Doelstellingen in 2021:

- We lobbyen voor verhoging van het plafond in de SIM naar € 70.000 per zes jaar, in dit jaar via de evaluatie van de SIM.
- We lobbyen om vanaf 2022 structureel 2,5 miljoen euro per jaar beschikbaar te hebben voor groot onderhoud in heel Nederland uit de budgetten van het Molenfonds, provinciale subsidies, fondsen etc.
- We lobbyen om in alle provincies voor subsidies voor molenrestauraties tot 70% van de kosten.
- We maken een plan en starten de uitvoering om in heel Nederland (weer) een draaipremie in te voeren om het draaien met molens te stimuleren. We brengen het Molenfonds in beeld voor de uitvoering van de uitbetaling van de draaipremie.
- We stimuleren bouwhistorische onderzoeken en initiëren en financieren minimaal vijf onderzoeken vanuit het Molenfonds.
- We creëren een eigen budget van minimaal 25k om onderzoek te doen naar nieuwe aspecten ten behoeve de instandhouding van molens zodat we nog beter nieuwe ontwikkelingen zelf kunnen inzetten.
- We zijn goed op de hoogte van nationale en internationale wet- en regelgeving voor het in stand houden van molens en passen dit toe in ons werk.

Roeden

In de afgelopen jaren is regelmatig gebleken dat er geen goed zicht is op de staat van de stalen molenroeden in Nederland. Ondanks dat de wijze van inspectie en onderhoud de laatste jaren een meer gestructureerd karakter krijgt, komen roe breuken nog met enige regelmaat voor. Daarnaast worden er ook veel scheuren in laswerk of andere gebreken aangetroffen. Deze gebreken zijn van invloed op de constructieve sterkte van de roeden.

Het spreekt vanzelf dat De Hollandsche Molen zich zorgen maakt om deze ontwikkeling daar er mogelijk grote veiligheidsrisico's mee zijn gemoeid. Daarom spant de vereniging zich dit jaar in om het probleem te beschrijven en met betrokken en deskundigen de kennis hierover samen te brengen. Het lijkt erop dat die deskundigheid zich nu vooral bij marktpartijen bevindt, maar er blijkt vanuit het maatschappelijke besef een grote bereidheid die kennis te delen. Vanuit die gedachte zullen we proberen een methode te ontwikkelen dat het mogelijk maakt eerder en eenduidiger iets te kunnen zeggen over de staat van de roeden en hoe deze de komende jaren zouden kunnen worden geïnspecteerd. De nadruk ligt dan vooral op molens in een bebouwde omgeving, daar die moleneigenaren op dergelijke plekken een groter veiligheidsrisico lopen.

Doelstellingen in 2021:

- Inventariseren probleem.
- Halen van informatie bij kenners en deskundigen.
- Verwerken en vastleggen van de opgedane informatie.
- Komen tot een eenduidige inspectiemethode en plan voor invoering hiervan.
- Onderwerp onder de aandacht brengen bij belanghebbenden.

Advieswerk

De Hollandsche Molen is een kennisinstituut op het gebied van landelijk beleid inzake molens (instandhouding, veiligheid, biotoop, etc.). Over dit beleid wordt structureel gecommuniceerd met belanghebbenden. Daarnaast wordt de vereniging op dagelijkse basis gevraagd over instandhoudingsvraagstukken of om informatie uit te wisselen. Ook wordt de vereniging gevraagd te bemiddelen tussen partijen. De Hollandsche Molen is beschikbaar voor één op één advies, daar waar dit advies niet bij anderen verkrijgbaar is of weet eigenaren door te verwijzen.

Doelstellingen in 2021:

- Adviseren van moleneigenaren op het gebied van de instandhouding van molens in de breedste zin des woords.
- Adviseren van moleneigenaren aangaande eigendomsconstructies.
- Adviseren van moleneigenaren ten aanzien van veiligheid op molens.

3.2 Lokaal voldoende mensen met kennis en kunde

Veiligheid

De Werkgroep Veiligheid werkt samen en in opdracht van de vier samenwerkende partijen op dit gebied, te weten het Gilde van Vrijwillige Molenaars, het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde, het Gild Fryske Mounders en vereniging De Hollandsche Molen. De taken worden opgedragen vanuit het voorzittersoverleg, hierbij is er veelal sprake van een wisselwerking. Door opgedane ervaringen ontstaan vanuit de werkgroep zelf ook gedachten en voorstellen omtrent het veiligheidsvraagstuk bij molens. Die initiatieven worden dan voorgelegd aan het voorzittersoverleg van de genoemde organisaties.

Het blijkt dat de RI&E teveel een statisch document is. In 2019 is gewerkt aan de continuering van de erkenning van de RI&E voor molens, maar daarbij was ook de opmerking dat de RI&E voor molens een meer levend document moet zijn. De vraagstelling en de onderwerpen moeten naar bevinden en ervaring worden aangepast aan de actualiteit waardoor het ook zinvol blijft als moleneigenaar de RI&E op gezette tijden door te werken. Onderdeel hiervan is, naar het oordeel van de voorzitters en de werkgroep, het meer online brengen van de RI&E. Op die manier ontstaat voor De Hollandsche Molen ook overzicht in beheer en gebruik van de RI&E door eigenaren en kunnen wijzigingen eenvoudiger worden doorgevoerd waarmee een eigenaar ook geattendeerd kan worden op die veranderingen. Te denken valt aan de bestaande inlog-structuur van 'mijn molen' op de site van De Hollandsche Molen. In feite heeft elke molen in Nederland daar een plaatsje waar de RI&E mogelijk aan gekoppeld kan worden.

De Werkgroep Veiligheid oriënteert zich momenteel op een manier om het veiligheidsbewustzijn te vergroten. De RI&E gaat uit van de meest technische kant: zijn er voldoende afzettingen, is er een verbandtrommel aanwezig e.d. Maar staat een vrijwilliger op de molen er wel bij stil welke invloed zijn gedrag heeft op de veiligheid? Is het bijvoorbeeld nodig om mensen toe te laten waar zij eerder in aanraking kunnen komen met bijvoorbeeld het gaande werk van de molen? Daarin een goede wijze van communiceren vinden zou in 2021 meer vorm in inhoud moeten krijgen.

Geconstateerd is in de afgelopen jaren dat de ongevallenregistratie zoals deze nu door het Gilde van Vrijwillige Molenaars wordt bijgehouden, ook een vervolg zou moeten krijgen. Het bijhouden van de incidenten is geen doel op zich, maar een middel om vergelijkbare ongevallen te voorkomen. Het leren van eerdere (bijna) ongevallen is heel zinvol, maar dan moet die voorlichting er wel zijn. Daarvoor zal de Werkgroep werken aan een protocol.

Doelstellingen in 2021:

- Secretariaat voeren van werkgroep.
- De RI&E tot een meer levend document ontwikkelen d.m.v. onderzoek van de onlinemogelijkheden.
- Actief blijven werken aan de RI&E en verbeteringen op basis van ervaringen doorvoeren.
- Zorgen voor een procedure en opvolging in geval van een melding van een incident.
- Werken aan meer bewustwording ten aanzien van veiligheid.

URL Gebouweninspecties

Door Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) wordt gewerkt aan de uitvoeringsrichtlijnen van verschillende specialisaties in de monumentensector. Het doel is om te komen tot een eenduidige, hoogwaardige wijze van het verrichten van onderhoud aan monumenten en het uitvoeren van inspectie. Dit alles telkens op een professionele gestructureerde wijze. Daar waar het molen-gerelateerd is, zal De Hollandsche Molen betrokken worden als deskundige en neemt dan veelal plaats in de begeleidingscommissie. In 2020 is er door de ERM gewerkt aan een URL voor inspecteren van gaande werken van molen, een tot dan onderbelicht thema. Tot heden is daarbinnen een afgekaderd deel (polder- en korenmolens) uitgewerkt. Indien hieraan een vervolg wordt gegeven, zal De Hollandsche Molen daarbinnen haar positie innemen

Doelstellingen in 2021:

- Indien nodig deel uitmaken van een begeleidingscommissie URL waar het molen gerelateerd is vertegenwoordiger van het molenveld.

Verzekeren van molens

De Hollandsche Molen heeft in het verleden deze problematiek in kaart gebracht via de werkgroep verzekeren, waarbij het ging om het verzekeren van de molens zelf. De informatie en conclusies dienen geactualiseerd te worden en er is behoefte aan aandacht voor brandbestrijding en –preventie, eventueel samen met verzekeraars. Met een factsheet en verbeterde informatie op de website wil De Hollandsche Molen alle vormen van verzekeren voor eigenaren beter inzichtelijk maken en op elkaar afstemmen. In 2020 is deze doelstelling niet behaald en daarom wederom opgenomen.

Doelstelling in 2021:

- Actualiseren gegevens verzekeren van molens;
- Overleg met het veld over brandbestrijding en –preventie;
- Factsheet en informatie op websites over verschillende vormen van verzekeren.

Examens vrijwillige molenaars

De examencommissie van De Hollandsche Molen neemt de examens af van de vrijwillige molenaars die hun opleiding bij Het Gilde van Vrijwillige Molenaars hebben gevolgd. De examencommissie wordt vanuit het landelijk bureau administratief ondersteund. Het Gilde van Vrijwillige Molenaars werkt aan een evaluatie van de opleiding. De Hollandsche Molen evalueert de wijze van examinering. Beiden kunnen leiden tot aanpassingen, zoals een mogelijke herziening/verkorting van het examentraject.

Doelstellingen in 2021:

- Ondersteunen examencommissie bij het organiseren van de examens.
- Overleg met de RCE voor een meerjarige vorm van financiële ondersteuning.

3.3 Omgeving van de molen

Molenbiotoop

De inrichting van de omgeving van molens krijgt kwantitatief en kwalitatief als gevolg van de nieuwe Omgevingswet een sterker accent. De Hollandsche Molen werkt toe naar een integrale benadering met zowel defensieve als offensieve activiteiten. Ook werken we aan een sterk netwerk en communicatie.

Doelstellingen in 2021:

1. De Hollandsche Molen kiest nadrukkelijk voor de rol als belangenbehartiger en minder voor die van adviseur en is proactief in het beschermen van de biotoop in relatie tot de Omgevingswet. De vereniging streeft naar meer bekendheid met het onderwerp.
  - Artikelenreeks in blad “Molens” – thematische belichting binnen molenbiotoop: bestemmingsplan / omgevingsvergunning / groen.
  - Kader Nieuwsbrief – ontwikkeling omgevingswet en molenbiotoop / praktische handvatten en richtlijnen
  - Opiniestuk in Monumentaal “Heeft de molenbiotoop zijn beste tijd gehad of toch niet?”
2. De Hollandsche Molen investeert in onderzoek en actualisatie van bestaande biotoopinventarisaties met het oog op onze rol als belangenbehartiger. Bij 6 provincies is er een actuele inventarisatie.
  - Doorontwikkeling biotoopformule
    - Opzetten onderzoeksvoorstel samen met prof. Van Bussel.
    - Maken financieel plaatje voor onderzoek.
  - Molenbiotoopinventarisatie
    - Verzamelen van adviseursbureaus voor uitbesteden inventarisatie vrijwaringszone molenbiotoop in bestemmingsplan.
    - Geven van instructie en desgewenst begeleiden van vrijwilligers/ onderzoekers/ adviseurs bij dit onderzoek.

- Provincies benaderen over inventarisatie, met nadruk op provincies met veel bouwaanvragen en nog geen bestaande inventarisatie, bijv. Groningen, Overijssel, Zeeland.
  - Planbeoordelingen
    - Ten minste drie betaalde planbeoordelingen
    - Ten minste 25 onbetaalde planbeoordelingen
3. De Hollandsche Molen richt een actief provinciaal netwerk op, waarin adviseurs en consultants het adviseurschap regionaal kunnen overnemen.
- Meer zichtbaarheid
    - Tour: het land in en verzamelen van “best practices” uit het veld. Samenstellen van werkgroep met actieve biotoopmensen.
    - Workshop “bespreek je molenbiotoopcasus” bij elke grote molenbiotoopbijeenkomst.
    - Twitter: bijeenkomsten / conventies / webinars / congressen over molenbiotoop. Omgevingswet ontwikkelingen. Prikkel van eigenaren met “heb jij al....?”
    - Wekelijks moment “vraagbaak” molenbiotoop op bijv. facebook of twitter via livestream.
4. De Hollandsche Molen besteedt meer aandacht aan groen, enerzijds om windhinder te voorkomen, anderzijds om bv. landelijke molenerven verantwoord in te richten.
- Opleiden achterban
    - Wijzen biotoopmensen en molenaars op informatieve cursussen over omgevingsrecht.
    - Zelf samenstellen van lesmodule over molenbiotoop, deze interactief aanbieden.
    - Inspreken op Gilde-avonden over “molenbiotoop praktijk”

3.4 Sterk molennetwerk

Vormgeven netwerkorganisatie

De Hollandsche Molen wil een sterk, levendig, kundig molennetwerk.

Doelstellingen in 2021:

- I. In 2020 zijn hier een negental bouwstenen voor geformuleerd. Hier is door het molenveld en bestuur een prioritering aan gegeven en zo zullen deze bouwstenen worden gebruikt om de netwerkorganisatie vorm te geven. De vereniging geeft veel aandacht aan de prioriteiten maar zullen ook de andere bouwstenen gebruiken.
  - Vaker online meningspeilingen inzetten (prioriteit).
  - Zichtbaarheid versterken in het land (prioriteit).
  - Faciliteren van lokale communities.
  - Samenwerking met andere organisaties versterken.
  - Inspireren en kennisdelen ten behoeve van lokaal handelen.
  - Online community opbouwen en modereren via social media.
  - Standpunten ontwikkelen met de achterban.
  - Jonge mensen (studenten) interesseren voor de molen (prioriteit).
  - Consultants in de provincies (laten) aanstellen (prioriteit).

2. De Hollandsche Molen onderzoekt en stimuleren samenwerking en professionalisering op het gebied van 'goed eigenaarschap' en instandhouding van molens. We vinden vormen van samenwerking tussen molenstichtingen, bekijken of bepaalde taken ook elders belegd kunnen worden, zodat de belasting van vrijwillige besturen minder wordt.
3. De Hollandsche Molen doet aan kennisoverdracht om het molenveld te faciliteren (bv via leerjeerfgoed.nl), onder andere op het gebied van de biotoop zodat eigenaren vaardiger worden in het volgen van ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening.
4. De Hollandsche Molen onderzoekt welk perspectief jongeren nodig hebben om actief te worden op een molen en zijn gestart met een plan van aanpak. Een mogelijkheid is het verlagen van de kosten voor het examen voor mensen onder de 25 jaar.

3.5 Eigen molens

Thans heeft De Hollandsche Molen zeven molens in haar bezit die verspreid over het land staan. Twee in de provincie Zuid-Holland en telkens één in de provincies Utrecht, Zeeland, Gelderland, Noord-Holland en Overijssel. Het is in meer of mindere mate een uitsnede uit het Nederlandse molenbestand.

Het spreekt vanzelf dat de vereniging deze molens in goede staat wil houden. Voor iedere molen is een SIM-traject (2019-2024) lopende welke in 2021 zal worden gecontinueerd. Naast de SIM zijn er ook meer lokale en gemeentelijke bijdrage waarmee een sober doch doelmatig onderhoud wordt gefinancierd. Uiteraard heeft de vereniging ook jaarlijks een eigen aandeel in de kosten, ook in het beheer van de molens door de adviseur molens van de vereniging voor wie dit één van de taken is.

Op basis van de instandhoudingsplannen zoals die zijn opgesteld voor de SIM, wordt het onderhoud planmatig uitgevoerd waarbij getracht wordt een zo gelijkmatig uitgavenpatroon te bewerkstelligen. Verder is er bij alle molens regelmatig contact met de mensen op de molen en de adviseur molens zodat we op de hoogte zijn van het reilen en zeilen op onze molens, in de molenwinkels, de vrijwilligers e.d. Ook worden de molens eens per jaar bezocht door De Hollandsche Molen.

Doelstellingen in 2021:

- Uitvoeren onderhoud op basis van prioritering in overleg met de molenaars en andere betrokkenen en met behulp van de voor de molen opgestelde instandhoudingsplannen.

Molen De Roos in Delft

Op en rond molen De Roos is er altijd wel een project gaande. In de afgelopen jaren zijn vergunningen en offertes aangevraagd voor het aanpassen van het woonhuis voor een meerledig gebruik van de ruimte. Doordat de fundatie mede gevormd wordt door een spoortunnel, is het woongedeelte van de molen niet meer als zodanig te gebruiken. Door de voorgenomen renovatie van de woning is deze te benutten voor bijeenkomsten al dan niet gecombineerd met een kleinschalige horeca gekoppeld aan de molenwinkel onderin de molen. De plannen hiervoor zijn vergevorderd en zullen in 2021 uitgevoerd worden.

Tegelijkertijd wordt aan de andere zijde van de molen, in het voormalige pakhuis, bekeken of het mogelijk is een kleinschalige bakkerij onder te brengen. Samen met de molenwinkel en het maalbedrijf kan dit een verdere completering betekenen van de wijze zoals een molen als De Roos

zinnig benut kan worden in het huidige tijdsgewricht. Gebleken is door de coronacrisis dat 'brood' en 'molens' door talloze mensen nog steeds met elkaar wordt verbonden. Het is tevens noodzakelijk het exterieur van de voornoemde bijgebouwen weer op een aanvaardbaar onderhoudsniveau te brengen. Hier is een kleine inhaalslag benodigd.

Doordat er in de molen een maalbedrijf is gevestigd waaruit ook verdienste komen, worden in 2021 enkele verbeteringen doorgevoerd in de molen. Deze zijn besproken met de gemeente en tasten het monumentale karakter van de molen niet verder aan. Om het transport en de kwaliteit van het gemalen product te verbeteren, wordt er o.a. een mengketel geplaatst en zal ook het plan om de bij de spoortunnel-aanleg opgegraven blauwe stenen (natuurstenen maalstenen) weer in de molen te plaatsen, verder gestalte krijgen. De stichting Delftse molen De Roos, die een deel van het maalloon ontvangt, alsmede De Hollandsche Molen zullen publieksacties voeren om gelden hiervoor in te zamelen en zullen gezamenlijk de kosten van deze investeringen dragen.

Doordat de molen nu zo veelvuldig maalt, lijkt het vochtprobleem ook te zijn verminderd. De molen kan goed ventileren en doordrogen en daardoor lijkt het probleem zich (tijdelijk) te hebben beperkt.

Doelstellingen in 2021:

- Realiseren verbouwing woning.
- Aandacht houden voor de vochtproblematiek als deze opspeelt.
- Verbetering van het maalbedrijf zonder dat de monumentale waarden worden aangetast.
- Onderhoud exterieur woonhuis en pakhuis.

Molen De Braakmolen in Goor

Deze molen is hard aan een restauratie toe. De kosten hiervan zijn geraamd op ca. € 270.000 en daarvoor loopt een subsidieaanvraag. De Hollandsche Molen spant zich, ook voor de andere molens in Overijssel, in om ook bij die provincie een betere restauratieregeling te krijgen. Een eerste ronde heeft tot een afwijzing van het project geleid, maar we blijven hoopvol in 2021 in een financiering te kunnen gaan voorzien.

Doelstellingen in 2021:

- Zoeken naar financieringsmogelijkheden voor geplande restauratiewerkzaamheden en inplannen van de restauratie indien de financiering rond is.

Overige eigen molens

Naast bovengenoemde molens heeft De Hollandsche Molen ook molens in Edam, Oud-Vossemeer, Rotterdam-Overschie, Warnsveld en Wijk bij Duurstede in bezit.

Bij de Molen van de Zuidpolder in Edam is het plan het gehele molenerf te herinrichten op een historisch verantwoorde wijze. Momenteel bevinden zich verschillende bouwsels op het erf welke vervangen zullen worden door een passende schuur als gebruikelijk bij Noord-Hollandse binnenkruiers. Daarnaast zal het erf opnieuw omschoeid moeten worden en zal onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn het erf meer historiserend in te richten.

De molenmaker heeft voor molen Nooit Gedacht in Warnsveld opdracht schilderwerk te verrichten en onderhoud aan de stelling te doen. Dat zal in 2021 worden voltooid.

Bij molen De Jager in Oud-Vossemeer zal ook het schilderwerk aangevangen worden en moeten we, met het oog op het gebruik van de molen, sanitair aanleggen.

In Rotterdam-Overschie bij De Speelman staan diverse kleinere onderhoudsklussen op het programma.

Doelstellingen in 2021:

- Molen van de Zuidpolder in Edam verbeteringen aan schoeiing, erf en schuur.
- Molen Nooit Gedacht in Warnsveld onderhoudswerk aan de staart en stelling afronden.
- De Speelman in Overschie klein reeds opgedragen onderhoudswerk.
- De Jager in Oud-Vossemeer schilderwerk van de molen boven de stelling.

Veiligheid op eigen molens

Bij het bezoek aan de eigen molens staat de RI&E op de agenda. De Hollandsche Molen wil het goede voorbeeld geven als het gaat om veiligheid. De vereniging volgt de adviezen uit de Werkgroep Veiligheid.

Doelstellingen in 2021:

- Blijvend verbeteren van het veiligheidsbeleid op de eigen molens.
- Actief de bewustwording stimuleren en het gedrag ten aanzien van de veiligheid van de actieve vrijwilligers positief beïnvloeden.
- Ontwikkelen beleid ten aanzien van veiligheid op de molens.

Vrijwilligersbeleid op eigen molens

We willen de waardering die we hebben voor de vrijwilligers op onze eigen molens meer laten zien. Daartoe geven we vorm aan ons eigen vrijwilligersbeleid. Zo gaan medewerkers van de organisatie een dag vrijwilligerswerk doen op één van onze eigen molens. Ook stimuleren we dat er lokaal daar waar gewenst meer vrijwilligers actief worden.

Doelstellingen in 2021:

- Uitvoeren vrijwilligersbeleid.
- Organiseren vrijwilligerswerkdag medewerkers op eigen molens.
- Iedere molenaar op onze molens heeft een molenaarscontract.

Verzelfstandiging

De Hollandsche Molen wil het aantal molens in eigendom verminderen. In 2021 gaan we weer actief op zoek naar geschikte partijen.

Doelstellingen in 2021:

- Aanstellen trekker 'Verzelfstandiging'
- Eén molen heeft perspectief op verzelfstandiging

4. Molenfonds

De Hollandsche Molen zet zich samen met het molenveld in voor een volledige financiële en duurzame dekking voor het in stand houden van molens. Hiervoor is het Molenfonds opgezet. We werven bij particulieren, bedrijven, fondsen en overheden om de noodzakelijke activiteiten te financieren.

Zo creëren we een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de molens in stand te houden, molenvrijwilligers, eigenaren, publiek en andere belanghebbenden.

4.1 Groot onderhoud en restauratie

Voor groot onderhoud en restauratie is het Molenfonds dé (co)financier.

Doelstellingen in 2021:

- Tussenevaluatie Molenfonds is gereed en is ingezet als basis voor de lobby voor een vervolg
- De nieuwe meerjaren aanvraag voor het Molenfonds is bij het ministerie van OC&W ingediend.
- Er is een lobby traject opgestart voor een subsidie voor het roede probleem, het Molenfonds wordt hierbij als kanaal gepresenteerd deze gelden te verdelen.
- Onderhouden contacten met de BankGiro Loterij en de Gravin van Bylandtstichting om de bijdragen te continueren en mogelijk te verhogen.
- Er zijn vier molentafels gehouden.

4.2 Overige financiële steun

Voor financiële steun op het gebied van educatie, jongeren, en meer (zoals duurzaamheid, toegankelijkheid, exclusiviteit, rompen, interieurs) biedt het Molenfonds voldoende middelen.

Doelstellingen in 2021:

- Het beschikbare budget voor dit deel van het Molenfonds is met minimaal 25k uitgebreid.
- De Hollandsche Molen werkt aan een visie op welke nieuwe fondsen we willen ontwikkelen binnen het Molenfonds en met welke prioritering en omvang.
- De Hollandsche Molen werkt aan een plan om de draaipremie (of een deel daarvan) te (laten) verdelen via het Molenfonds.
- De Molenprijs van 75k wordt uitgekeerd vanuit het Molenfonds voor de hoofdprijs en 30k voor de rest.
- De Hollandsche Molen neemt stappen om alle molens te bereiken om aanvragen te doen bij het Molenfonds voor deze aanvullende financiële fondsen (dus ook waar b.v. overheden eigenaar zijn).

4.3 Lokaal draagvlak en werving

Werven molenvrienden

De werving van molenvrienden vindt via diverse activiteiten plaats. Het doel is om in 2023 bij het 100-jarig bestaan van de vereniging 100.000 molenvrienden te hebben. Deze molenvrienden worden op basis van hun betrokkenheid ingedeeld in diverse segmenten. Voor al deze segmenten is een doelstelling en strategie. Een molenvriend is iemand waarvan een contactgegeven hebben.

Doelstellingen in 2021:

Segmenten		
Periodieke schenkers	40	zie onderdeel Giften
Donateurs	2.380	zie onderdeel Giften
Abonnees	75	op abonnees voor het blad Molens gaat meer ingezet worden via social media en indien mogelijk barthers. Van daaruit upgrading naar lidmaatschap
Klanten webwinkel	300	
Digitale aanvragers blad	360	
Nieuwsbriefabonnees	38.000	Er zal gewerkt gaan worden met een content kalender en het aantal nieuwsbrieven wordt verhoogd naar 6 per jaar. Nieuwsbrief opt in - stemmer Molenprijs: 5.600, afstemmen met onderdeel Molenprijs Opt-in molenprojecten: 1.400, afstemmen met onderdeel Molenprijs
Kadernieuwsbrief	400	
Online quiz-deelnemers	420	3 quizen: rondom NMD, OMD, Kerst:
Prijsvraag	650	Prijsvraag om websitebezoekers NMD te bewegen tot achterlaten e-mailadres, afstemmen met onderdeel NMD
Facebook	19.000	Dagelijks 6-8 berichten over actualiteiten, restauraties, foto's, persoonlijk nieuws molenaars. Meer focus op foto's, persoonlijk nieuws. Toevoegen rubriek: Molen van de dag met koppeling naar website
Twitter	3.700	Vooral nieuws over activiteiten vereniging, Molenfonds, webwinkel Toevoegen: rubriek Molennieuws: restauraties, subsidies, wisseling eigenaar, (externe) publicaties:
Instagram	1.650	Vooral foto's – dagelijks rubriek Molen van de Dag & Foto van de Dag: 430
LinkedIn	430	Zie Twitter. Vooral nieuws over activiteiten vereniging, Molenfonds, webwinkel Toevoegen: rubriek Molennieuws: restauraties, subsidies, wisseling eigenaar, (externe) publicaties
Totaal	76.713 (bruto)	

5. Middelen

Organisatie

Algemene Ledenvergadering

Op deze jaarlijkse bijeenkomst van onze leden wordt een besluit genomen over het jaarplan, de begroting en de jaarrekening. We willen een programma waarmee we de aanwezigen inspireren voor komend molenseizoen. Uiteraard zetten we in op een fysieke bijeenkomst maar zal men ook digitaal aan kunnen haken.

Bestuur

Het bestuur gaat nadenken over haar rol en aandachtsgebieden. Vooruitlopend hierop stellen drie nieuwe bestuursleden zich kandidaat. Hiermee komt het aantal bestuursleden op acht, een kleine uitbreiding. Hiermee loopt het bestuur vooruit op de gewenste aandachtsgebieden.

CRM

Het CRM is de kern van ons relatiemanagement. In 2021 gaat de vereniging verder met de inrichting van de extra tool Click Dimensions. We koppelen formulieren van de website aan het CRM, voeren de klantenpyramide in en gaan een koppeling maken met de webwinkel. Zo kunnen we onze marketingactiviteiten verder uitbreiden.

Webwinkel

Begin 2021 is er een advies over de positionering van onze organisatie. We bekijken of dit ook gevolgen heeft voor de webwinkel. Blijven we een winkel voor de leden of willen we een veel groter (mogelijk internationaal) publiek aanspreken?

Archief

Enmaal per 10 jaar wordt het actieve archief van De Hollandsche Molen overgedragen aan de Stichting Molendocumentatie. In 2020 was dit gepland maar uitgesteld vanwege de corona. Het staat nu gepland begin 2021. Verder starten we met een gestructureerde manier van digitaal archiveren. Digitaal wordt leidend en zo ook het toekomstige deponeren. WE bekijken met de SMD op welke manier koppelingen met allemolens.nl gemaakt kunnen worden.

Hybride organisatie

De coronaperiode heeft de organisatie veranderd. Thuiswerken was in 2020 de norm en zal dit ook begin 2021 nog zijn. We hebben geleerd samen te werken zonder allemaal op kantoor te zijn. Dit maakt een en ander flexibeler en mogelijk efficiënter. In sommige gevallen levert een fysieke bijeenkomst weer meer op. Kortom, beide varianten zijn nu gebruikelijk. In 2021 zullen we verder leren hoe we op hybride wijze vorm kunnen geven aan de organisatie. Tevens gaan we bekijken welke gevolgen dat gaat hebben voor werkplekken en faciliteiten, zowel op kantoor als thuis.

Medewerkers

De werkorganisatie van De Hollandsche Molen bestaat uit drie clusters, draagvlakverbreding, belangenbehartiging en ondersteuning. We blijven investeren in de onderlinge kruisbestuiving zodat

eventueel werkzaamheden kunnen worden geïntegreerd. Ook is er behoefte aan opleidingen, zowel als team als ook individueel.

Financiën

Financieel beleid

In 2020 is een advies afgerond over het financieel beleid. De kern is om de administratie geheel als projecten administratie in te richten. Dit zal in 2021 worden opgepakt. We denken zo een nog betere sturingsinformatie te creëren.